

EUROPEAN CITIZENS' PANEL
Tackling Hatred in Society

Evropská panelová diskuze občanů o potírání nenávisti ve společnosti

Shrnutí třetího zasedání

[17.-19. května 2024]

Několika slovy...

Jaká jsou prioritní opatření pro boj proti nenávisti?

Třetího a závěrečného zasedání evropské panelové diskuse občanů, které se konalo ve dnech 17.–19. května v Bruselu, se zúčastnilo přibližně 150 občanů z celé EU. Tento víkend intenzivní diskuse a práce byl věnován dokončení doporučení adresovaných Evropské komisi.

Neutuchající nadšení a odhodlání občanů vyústilo v přijetí 21 doporučení k řešení problematiky potírání nenávisti ve společnosti. Tato doporučení byla přijata na plenárním zasedání a předána generální ředitelce Generálního ředitelství pro spravedlnost a spotřebitele (GŘ JUST) Aně Gallego Torresové.

Co bude nyní následovat?

Očekává se, že doporučení občanů budou podkladem pro budoucí iniciativy Komise zaměřené na problematiku potírání nenávisti ve společnosti. Zde je [21 doporučení](#) předložených Evropské komisi. Konečná verze dokumentu přeložená do 24 úředních jazyků EU bude brzy k dispozici.

Zůstaňme v kontaktu

Se všemi účastníky budeme ve spojení a uspořádáme akci věnovanou zpětné vazbě, během které s vámi budeme diskutovat o tom, jak Evropská komise zohledňuje vaše doporučení.

Abychom s vámi zůstali v kontaktu i v budoucnu, vytváříme síť bývalých účastníků evropských panelových diskusí občanů a dalších evropských projektů zaměřených na aktivní občanství. Pokud si **nepřejete** být součástí této sítě, zašlete nám e-mail na adresu COMM-CITIZENS-PANELS@ec.europa.eu a my vás z e-mailového seznamu vymažeme.

Výběr fotografií ze zasedání panelu naleznete [zde](#). Sdílejte je s přáteli, rodinou a na sociálních sítích!

GŘ JUST každý měsíc vydává **newsletter** s nejnovějšími informacemi o novinkách, akcích a publikacích. K odběru se můžete přihlásit prostřednictvím tohoto [odkazu](#).

Více informací o politikách EU v oblasti spravedlnosti, práv spotřebitelů a rovnosti žen a mužů najdete na internetových stránkách GŘ JUST: [Spravedlnost a spotřebitelé - Evropská komise \(europa.eu\)](#) nebo na jeho profilu X: [@EU_Justice / X \(twitter.com\)](#).

„My, občané 27 členských států Evropské unie, jsme přesvědčeni, že boj proti nenávisti v Evropě a na celém světě je prioritou.“

Od nenávisti a rozdělení až po společné sdílení evropských hodnot rovnosti, dodržování lidských práv a důstojnosti

„Vaše podněty pomáhají chránit naši demokracii.“

Na závěr dvouměsíční náročné práce se občané vrátili do Bruselu, aby se zúčastnili posledního víkendu této evropské panelové diskuse občanů na téma potírání nenávisti ve společnosti. Závěrečné víkendové setkání mělo za cíl přetavit nápady, které se zrodily během předchozích dvou zasedání, v doporučení Evropské komisi. V pátek se občané vrátili na plenární zasedání, kde je přivítala **Dana Spinantová, generální ředitelka Generálního ředitelství pro komunikaci (GR COMM)**, která jim poblahopřála k

jejich práci: „*Jste velice moudří. Udělala na mě dojem empatie, kterou jste v rámci této panelové diskuse projevili, a vaše upřímnost a otevřenost při diskusích o tak komplexním tématu. Velmi si ceníme, že všichni podporujete to, aby se hlasy občanů dostaly na evropskou úroveň.*“

Vymezení problému: stanovení základu doporučení

Od druhého zasedání pracoval redakční výbor složený ze členů panelu na finalizaci vymezení problému, jejíž součástí byly i připomínky všech členů panelu.

„*Cílem bylo utřídit výsledky pracovní skupiny a vytvořit společný text (...). Nakonec jsme strávili 3,5 hodiny tím, že jsme probírali slovo za slovem a větu za větou, abychom dali dohromady informace ze všech dvanácti pracovních skupin*“, vysvětluje Gerhard, člen redakčního týmu.

Nenávist má dopad na všechny oblasti společnosti. Účastníci jsou toho názoru, že boj proti nenávisti v Evropě a na celém světě je důležitým úkolem. V textu se zdůrazňuje, že bez aktivního úsilí o řešení problematiky traumat z minulosti způsobených například válkou bude hrozit, že nenávist poháněná konfliktem podpoří koloběh nevraživosti a rozdělení. Text rovněž zdůrazňuje odpovědnost politiků a známých osobností v otázce šíření nenávistných verbálních projevů, které ještě zhoršuje prostředí médií a sociálních sítí. Občané zdůrazňují, že nedostatečné vzdělávání o různých identitách, kulturách, toleranci a komunikaci, jakož i nedostatek spolehlivých informací na internetu mohou posílit nedorozumění, udržovat předsudky a vést k nenávisti.

Zpětná vazba odborníků v kostce

Vzdělání jako základní hodnota utváření nadcházející dospělé generace

Robin Sclafaniová, ředitelka organizace CEJI: „Vzdělání je důležitým předpokladem k tomu, aby byli lidé v životě šťastní a úspěšní. Pravomoci EU jsou v současné době omezené, ale na podporu opatření na národní úrovni můžeme udělat mnoho.“

Potenciál panelových diskusí občanů k posílení sociální soudržnosti

Federico Faloppa, profesor sociolingvistiky na University of Reading: „Ve středně velkých městech v Itálii či Velké Británii se různé organizace snaží pořádat panelové diskuze občanů. V jednom z těchto italských měst vidíme, jak podniky prosperují, protože se vymezují proti nenávisti a podporují lidská práva. Musíme propojit lokální perspektivy. A tak bychom také měli spolupracovat – na úrovni EU, vnitrostátních i lokálních institucí.“

Je umělá inteligence dobrým řešením v boji proti nenávisti?

Nesrine Slaouiová, nezávislá novinářka: „Jestli nebudeme bojovat proti nenávisti na internetu, nemá to smysl. Algoritmy jsou zde klíčové, ale potřebujeme také přítomnost živého člověka. Neměli bychom zapomínat na finanční stránku věci: platformy jsou nadnárodní společnosti, které mohou vydělávat peníze na dobrém i špatném obsahu. Je třeba rovněž vzdělávat občany. Rasismus a sexismus jsou součástí umělé inteligence; naši budoucnost nemůžeme zakládat na nástrojích, které jsou těmito odchylkami ovlivněny.“

Rovnováha mezi ochranou údajů a bojem proti nenávisti na internetu

Louisa Klingvallová, GŘ JUST: „V Evropě žijeme v demokratickém kontextu, ale na celém světě tomu tak není. Anonymita může situaci změnit a umožnit některým lidem se vyjádřit, ale vede také k nenávistným verbálním projevům. Donucovací orgány mohou získat informace o osobách, které šíří nenávistné zprávy, zejména podle nařízení o digitálních službách.“

Martin Sacleux, GŘ JUST: „Rovnováha mezi ochranou údajů a bojem proti nenávistnému obsahu na internetu je téma, které v Evropské komisi neustále řešíme, a proto je nařízení o ochraně údajů velmi protektivní. Mluvíme o miliardách informací, které jsou zveřejňovány každý den, a proto také potřebujeme zdroje, abychom pomohli příslušným orgánům obsah identifikovat a filtrovat. Je důležité o nenávistném obsahu informovat, a umožnit tak stíhání pachatelů.“

Ochrana nejzranitelnějších skupin prostřednictvím odborné přípravy těch, kdo s nimi spolupracují

Daris Lewis Recio, právní a politický pracovník sítě Equinet: „Existuje mnoho politických a právních iniciativ týkajících se zejména migrantů a způsobů, jak jednat s nenávistnými verbálními projevy vůči těm, kteří do příslušné země zrovna dorazili.“

Podpořte oběti a umožněte jim svobodně se vyjadřovat bez odsuzování

Arun Mansukhani: „Je potřeba vyškolit lidi, na které se oběti obrací, aby jim byli schopni poskytnout co nejlepší podporu. Nejlepším psychologem je policista, který byl na situaci upozorněn, a lidé, kteří si svědectví oběti vyslechli.“

Ingrid Bellander Todinová, vedoucí oddělení pro politiku v oblasti základních práv, GŘ JUST: „V roce 2012 jsme přijali právní

předpisy o právech obětí, díky nimž mohou oběti trestných činů najít podporu a pomoc. Ochrana obětí již v členských státech existuje, musíme však zajistit, aby byla realizována a aby k ní tyto osoby měly přístup. Dostupnost podpůrných služeb je klíčovým bodem v procesu definování potřeb obětí.“

Ratifikace a slavnostní přijetí 21 doporučení!

V sobotu pracovali občané ve dvanácti skupinách na dokončení svých 21 doporučení. Některé z nich si můžete přečíst níže:

- Zvyšování povědomí o nenávisti a stávajících opatřeních a prostředcích k boji proti ní v rámci veřejné kampaně. V rámci panelové diskuse občanů bylo navrženo, aby Evropská unie uspořádala informační kampaň týkající se nebezpečí nenávisti, jejích příčin a opatření v boji proti ní. Zároveň by EU měla poskytovat informace o svých různých iniciativách proti nenávisti a o dostupných podpůrných kanálech a opatřeních pro oběti.

- Kartička EU na podporu bezpečného surfování na internetu „EU Safe Surfing Card“ s cílem zajistit bezpečnou navigaci na internetu

pro děti od osmi let. Díky této kartičce by děti měly získat dovednosti nezbytné k nezávislému a bezpečnému prohlížení na internetu.

- Podpora nenásilné komunikace. EU by měla lépe informovat o svých stávajících vzdělávacích kurzech týkajících se trestných činů z nenávisti, nenávislných verbálních projevů a nenásilné komunikace a propagovat je u konkrétních cílových skupin. Nenásilná komunikace by měla být zpřístupněna všem generacím ve všech členských státech EU

prostřednictvím vzdělávacích programů.

- **Nezávislejší média.** Sdělovací prostředky by měly spolupracovat s nezávislými organizacemi pro ověřování faktů a měly by být transparentní, pokud jde o jejich zdroje financování. Počet médií, které může osoba nebo společnost vlastnit, by měl být omezen. Doporučuje se také větší zapojení občanů v médiích, aby jejich obsah nabyl na významu a byla podporována sdílená kultura vzájemnosti a respektu.

- **Monitorování a stíhání nenávistných projevů na internetu.** Anonymita internetu by měla být regulována, aby bylo možné autory

nenávistných projevů lépe sledovat a stíhat příslušnými orgány. Evropská komise by měla vytvořit pracovní skupinu s cílem aktualizovat a rozvíjet obecnou definici „nelegálních nenávistných verbálních projevů“. Umělá inteligence by se měla použít k omezení šíření nenávistných verbálních projevů na sociálních sítích. Platformy/provozovatelé musí mít povinnost přizpůsobit své algoritmy tak, aby vysílaly širší spektrum názorů.

- **Kodex chování poslanců EP.** Z panelové diskuse občanů vzešel návrh zřídit nezávislý výbor důvěry, který by vypracoval kodex chování pro poslance Evropského parlamentu a sledoval nenávistné verbální projevy a dezinformace.
- **Evropské panely pro mládež.** Ve školách by organizace diskusí po vzoru panelových diskusí občanů mohla přispět k šíření kultury debatování mezi mladší generací. Například diskuse o jídle ve školní jídelně s ohledem na zvyky různých náboženství by byla příležitostí k zahájení debat na konkrétní témata, která se denně týkají dětí, přičemž by studenti vytěžili z odborných znalostí zaměstnanců jídelen a šéfkuchařů. Partnerství mezi školami by mohlo umožnit výměny názorů na evropské úrovni. Pro osoby ve věku 16-25 let by měly být uspořádány evropské panelové diskuse o nenávisti (stejný model jako stávající) na témata, která se jich přímo dotýkají: obtěžování na internetu atd.

„Představujete podstatu demokratické diskuse.“

V neděli se občané vrátili na plenární zasedání, aby představili a posoudili 21 závěrečných doporučení. Občané posoudili každé doporučení a svou podporu vyjadřovali pomocí stupnice od 1 do 6. Transparentnost byla zajištěna tak, že hlasy byly počítány za přítomnosti pozorovatelů z řad občanů.

Nejstarší účastnice panelu, Gemma z Itálie, a nejmladší z nich, Camille z Francie, po prezentacích a hlasování předložily **Aně Gallego Torresové, generální ředitelce Generálního ředitelství pro spravedlnost a spotřebitele (GŘ JUST)**, všechna doporučení. Generální ředitelka poděkovala všem 150 občanům za jejich neutuchající odhodlání, jejich aktivní účast a působivý výsledek.

Na závěr víkendu **Dubravka Šuicová, místopředsdkyně Evropské komise pro demokracii a demografii**, poděkovala občanům a zdůraznila, jak důležité je zapojit občany do politických procesů, vyslechnout jejich názor a zajistit, aby evropské instituce sloužily jejich zájmům: „*Díky vašemu zapojení jsou naše demokracie odolnější. Na tyto panelové diskuse občanů jsme skutečně hrdí... Těším se, až si přečtu vaše doporučení, a děkuji vám za vaši práci.*“

Pro záznam z pátečního plenárního zasedání klikněte [zde](#)

Pro záznam z nedělního plenárního zasedání klikněte [zde](#)

Vaše nezapomenutelné okamžiky panelové diskuse

Matilde, Itálie: „Nezapomenutelným zážitkem pro mě bylo potkat lidi z celé Evropy, protože se člověk může od druhých hodně naučit. Také jsem poprvé viděla, že EU skutečně zapojuje občany. Byla to velice pozitivní zkušenost.“

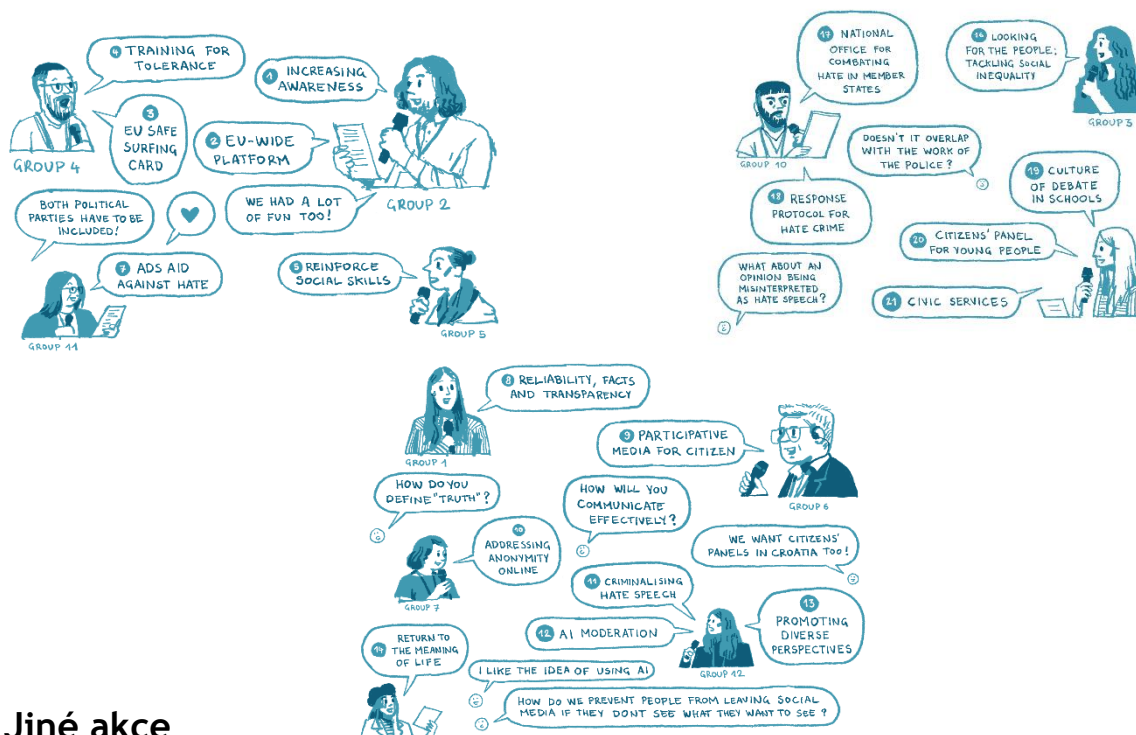
Nelson, Polsko: „Nejvíce se mi líbila pracovní skupina: mohli jsme se vyjádřit, podělit se o svůj názor, diskutovat na různá témata, a i když jsme ne vždy sdíleli stejný názor, atmosféra byla vždy pozitivní. V paměti mi zůstanou svědectví účastníků z prvního zasedání - bylo to velmi emocionální.“

Petra, Česká republika: „Líbilo se mi, že měl každý účastník jiný názor - i když jsme spolu nesouhlasili, přinutilo mě to vyslechnout si názory ostatních a zohlednit je. Spoustu jsem se toho dozvěděla a opravdu jsem si užila celý proces a to, že jsem potkala tolik lidí z EU. Docela se mi líbila práce ve skupině, nejvíc jsem si užila společnou legraci.“

Sybel, Lucembursko: „Pokud bych si měla zapamatovat jeden jediný okamžik ze všech tří setkání, bude to předání doporučení Camillou a Gemmou Aně Gallego Torresové. Tato chvíle je symbolem veškeré práce a společně vynaloženého úsilí s cílem dosáhnout konsensu ohledně těchto 21 doporučení. Jsem hrdá na naše výsledky, i když to nebylo snadné - ne vždy jsme spolu souhlasili, ale byli ochotní podělit se o svůj názor v diskuzi. Tato zkušenost ukazuje, že se občané jsou schopní se zapojit a poskytnout politikům relevantní nápady.“

Víkend pohledem Sylvaina

Sylvain Mazas je grafický facilitátor, který vizuálně zachycuje vývoj panelové diskuse. Zde přinášíme jeho dojmy z víkendu:

Jiné akce

Jsmě rádi, že vás v Bruselu v posledních týdnech bylo tolik a že jste panel reprezentovali na různých akcích a konferencích. Děkujeme všem, kteří se této role dobrovolně ujali!

Hlavní navazující akci uspořádalo Generální ředitelství pro spravedlnost a spotřebitele (GŘ JUST) dne 13. června 2024. Jednalo se o [12. schůzi skupiny EU na vysoké úrovni týkající se potírání nenávistných verbálních projevů a trestných činů z nenávisti](#), jejíž členy tvoří ministři pověřeni otázkami spravedlnosti, kultury a prosazování práva. Díky této schůzi mohla skupina občanů prezentovat doporučení zástupcům členských států a zdůraznit ta, která se týkají vzdělání a jsou často velmi závislá na vnitrostátních opatřeních.

Prostřednictvím dvou dalších událostí mohli někteří občané prezentovat práci panelu. První událost zorganizoval Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) dne 31. května 2024 při příležitosti přijetí [stanoviska Stop nenávisti: Evropa je ve svém postoji jednotná](#) na plenárním zasedání EHSV. Druhou událost zorganizovalo Společné výzkumné středisko (JRC) a byla součástí [5. Festivalu účasti občanů a poradní demokracie](#).

Děkujeme občanům, kteří se dobrovolně přihlásili (a byli náhodně vybráni) a vrátili se do Bruselu, aby se zúčastnili těchto tří akcí jménem panelu!